

Disse bestemmelser i folke- og invalidepensionslovene om automatisk ret til at modtage pension vil kun være af betydning ved bosættelse uden for EF-området.

På trods af udvidelsen af adgangen i forhold til i dag til at modtage pension i udlandet vil der formentlig stadig være behov for at kunne fravige bopælskravet i særlige tilfælde. Det foreslås derfor at opretholde hjemmelen i folke- og invalidepensionslovene for socialministeren til at meddele dispensation fra bopælskravet for personer, der *har fået tillagt* pension. En tilsvarende hjemmel foreslås indført i enkepensionsloven. Også disse bestemmelser vil kun være af betydning for personer, der ønsker at bosætte sig uden for EF-området.

Ved anvendelsen af dispensationsbestemmelsen bør der ikke stilles for strenge krav til tilknytningen til Danmark. Et åremål på f. eks. 10 år i den arbejdsdygtige alder må anses for passende, når det tages i betragtning, at den pension, der skal kunne medtages, i mange tilfælde kun vil være en delpension.

Ved love af 18. juni 1969 blev det bl. a. fastsat, at pensionstillægget fra 1. januar 1970 ikke kan udbetales til personer, der modtager pension i udlandet. (Dette gælder dog ikke personer, der modtager pension i et andet nordisk land i henhold til den nordiske konvention om social tryghed). Personer, der før denne dato modtog pension i udlandet bevarede dog retten til pensionstillægget.

Efter forordningen omfatter den umiddelbare ret til udbetaling af pension under bosættelse i et andet EF-land også pensionstillægget. For ikke at stille pensionister, der ikke berøres af forordningen, ringere end personer, på hvem forordningens regler finder anvendelse, foreslås det at lempe den gældende begrænsning i retten til at modtage pensionstillægget i udlandet, således at tillægget udbetales under bosættelse i et andet EF-land. Den nævnte begrænsning foreslås derimod bevaret i tilfælde, hvor pensionisten bosætter sig i et land uden for EF-området.

I tilfælde, hvor en af forordningen omfattet person får udbetalt dansk invalidepension eller indtægtsbestemt folkepension (fra det 60. år) under bosættelse i et andet EF-land, skal bosættelsesstatens myndighed efter EF's regler på vedkommende danske myndigheds begæring bistå med tilvejebringelse af oplysninger bl. a. om pensionistens indtægtsforhold. Der vil på denne måde kunne føres kontrol med, at de indtægter, som de nævnte pensionister måtte erhverve i bosættelseslandet, ikke overstiger den grænse hvor pensionstillægget bortfalder. Det må forventes, at det ved aftale med de

øvrige EF-lande vil kunne opnås, at de pågældende landes myndigheder på tilsvarende måde yder bistand med tilvejebringelse af indtægtsoplysninger om pensionister, der ikke omfattes af forordningen.

Der tilsigtes ikke ved forslagene nogen principiel ændring i de gældende regler om, at tildeling, beregning og udbetaling af dansk pension sker ved kommunernes foranstaltning. Det vil således for fremtiden blive de enkelte kommuners socialforvaltningers opgave ved behandling af et pensionsandragende at indhente oplysninger om ansøgerens bopælsperioder i Danmark. Der rejser sig imidlertid det spørgsmål, om det vil være praktisk, at kommunernes socialforvaltninger beregner pensionerne også i de tilfælde, hvor en andrager foruden at have haft bopæl i Danmark (og følgelig at have krav på pension fra Danmark), desuden har krav på en pension fra et af de andre EF-lande. Det foreslås derfor, at de kommunale myndigheders beføjelser på dette område i det nødvendige omfang kan henlægges til en central myndighed.

Til denne centrale myndighed vil desuden kunne henlægges en række andre opgaver af beslægtet art. Det er således forudsat i forordningen og i udkastet til gennemførelsesforordningen, at de enkelte medlemsstater kan udpege „kontaktorganer“ til at varetage en række opgaver i forbindelse med gennemførelsen af forordningens regler. Det anses for hensigtsmæssigt, at den forannævnte centrale myndighed også bliver udpeget til „kontaktorgan“ for så vidt angår spørgsmål i forbindelse med folke-, invalide- og enkepension, sygesikring, ulykkesforsikring og børnetilskud og andre familieydelse. Desuden vil den centrale myndighed kunne fungere som et serviceorgan, der kan bistå borgerne i de ofte ret indviklede forhold, det her vil dreje sig om, f. eks. formidling af pengeoverførelser til og fra udlandet, fremskaffelse af bevisligheder og attestationer, indgivelse af ansøgninger m. m.

De pågældende opgaver og beføjelser agtes henlagt til den sikringsstyrelse, der foreslås oprettet ved § 42 i forslaget til lov om dagpenge ved sygdom og fødsel. Indtil oprettelsen af sikringsstyrelsen foreslås de nævnte beføjelser og opgaver varetaget af direktøren for den offentlige sygesikring.

Direktørens afgørelser skal ifølge lovforslaget kunne indbringes for socialministeren. Hvis det for Folketinget forelagte forslag til lov om den sociale ankestyrelse og de samtidig dermed forelagte forslag til ændringer i de sociale pensionslove bliver gennemført, skal nærværende lovforslag ændres derhen, at direktørens (sikringsstyrelsens) afgørelser skal kunne indbringes for den sociale ankestyrelse.